

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

TELEFON: BARCLAY 6189

NO. 3. — ŠTEV. 3.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 4, 1928. — PETEK, 4. JANUARJA 1929.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

Voditelji strank pri kralju Aleksandru.

KRALJ SE ŠE NI ODLOČIL KOMU BO POVERIL SESTAV NOVEGA JUGOSL. KABINETA

Pričele so se konference glede stvorbe novega jugoslovanskega kabineta. — Voditelji Hrvatov in neodvisnih demokratov v Beogradu. — Aca Stanojević v avdijenci pri kralju Aleksandru. Dr. Maček in njegovi načrti.

BEOGRAD, Jugoslavija, 3. januarja. — Dvorni maršal je povabil Svetozarja Pribičevića, voditelja neodvisne demokratske stranke, in dr. Vlada Mačka, predsednika hrvatske kmetske stranke, naj prideta nemudoma v Beograd.

Kralj Aleksander ju bo sprejel v avdijenci ter se posvetoval ž njima o načrtih ni sredstvih, kako bi bilo mogoče odstraniti vladno krizo, ki je nastala vsled resignacije dr. Korošca.

To bo prva udeležba oposicijskih strank pri vladnih zadevah, kajti izza streljanja, ki se je završilo meseca julija v beograjski skupščini in kojega žrtve so postali trije hrvatski poslanci, ni bilo nobenega hrvatskega poslanca v Beograd.

Tako vztrajne opozicije kot so jo izvajali Hrvati, še nì bilo v zgodovini Jugoslavije.

Kralj je že konferiral z Aco Stanojevićem, voditeljem radikalne narodne stranke.

Po vrsti bo sprejel v avdijenci voditelje vseh jugoslovanskih strank in političnih organizacij.

Kot poročano, bo predložil dr. Maček kralju tri načrte za temeljito preosnovo države.

Vsek teh načrtov določa nekako avtonomijo za Hrvatsko.

ČAROVNIŠKI PROCES V PENNSYLVANII

V pondeljek se bo pričel v Pennsylvaniji čarovniški mrcilni proces, ki bo osvetlil poglavje iz najtemnejšega Srednjega veka.

YORK, Pa., 3. januarja. — Eden najbolj znanih mrcilnih procesov v zadnjih dveh letih se bo pričel tukaj v pondeljek. Trije mladi moški, kajih eden velja za nevarnega čarovalca, stojijo pod obožbo, da so umorili farmerja Nelsona D. Rehmeyera ter zažgali nato njegovo truplo. Kot pojaznilo za svoje dejanje so navedli v svojih priznavah, da je umorjeni začarjal nje in njih družine.

Sled izvanredne narave obramebe, bo sodnijska obravnava najbrž polna razlag o čarovniški umetnosti, čarovištvu in drugih praznovernih običajih najbolj temne novernosti. Skušali bodo deloma pojasniti, zakaj je najti v tem okraju krize in znamenja, napovedano mu je bilo oditi brez dovoljenja tukajnjevih oblasti.

Obtoženi so osem in dvajsetletni John Blymeyer, kateremu pripisuje praznoveno prebivalstvo tajne čarovniške sile, štirinajstletni John Curry in osemnajstletni Gilbert Hess.

Družina Hess je imela par neštev. Številne krave so poginjale in celo vrsta košči je že poginila, neskar je prišla družina na mesto, da jo ima v svoji oblasti neki sovražnik.

Vprašali so za svet nekega "površ" doktorja, ki jim je izjavil, da

da je treba storiti dvoje stvari, — namreč ugotoviti čarovalnika ter dobiti šop las z njegove glave.

Vsi trije obtoženi so se napotili natu par noči pred Zahvalnim dnevom v hišo Rehmeyera ter ga zbudili s kljucem, da so izgubili čarovniško knjigo "davno izgubljene priateljev" in da so kazala "znamenja", daže nahaja knjiga pri njem.

Soglasno s priznanjem vseh treh je Rehmeyer spustil noter, da pošče knjigo in medtem ko jen je obrnil hrbot, ga je udaril eden njih s polenom po glavi. Načrt je bil napraviti ga nezavestnim ter mu nato odrezati šop čarovalniških las. Pri tem pa je prišlo do boja, v kogega poteku je bil Rehmeyer ubit.

Tekmeca Amanulaha pogrešajo v Indiji.

ALAHABAD, Indija, 3. jan. — Sirdar Mohamed Omarkhan, tekmeči kralja Amanulaha na prestolu, je izginil iz svojega tukajnjeva stanovanja in uradniki so dali izaza svojemu strahu, da se je mogoče vrnil v Afganistan, da se udeleži vstaje.

Omarkhan, katerega išče polica, je bil zadržan pred več leti na angleškem ozemlju. Prepovedano mu je bilo oditi brez dovoljenja tukajnjevih oblasti.

Otoženi so osem in dvajsetletni John Blymeyer, kateremu pripisuje praznoveno prebivalstvo tajne čarovniške sile, štirinajstletni John Curry in osemnajstletni Gilbert Hess.

Družina Hess je imela par neštev. Številne krave so poginjale in celo vrsta košči je že poginila, neskar je prišla družina na mesto, da jo ima v svoji oblasti neki sovražnik.

Vprašali so za svet nekega "površ" doktorja, ki jim je izjavil,

STRUPENI SADOVI IN BLAGOSLOVI AMERIŠKE SUHAŠKE POSTAVE

Najslabše in najbolj strupeno žganje v New Yorku toči na umetnikom in bohemom v Greenwich Village. — Suhači vzradoščeni, ker je bila mati desetih otrok obsojena na dosmrtno ječo.

Cele tri tedne je zbiralo v New Yorku trideset mož, po naročilu "Evening Telegram", uorce o pojnih pijač. Te uorce je sedaj analiziral N. M. Elias, izkušen kemik in včeraj so objavili izid tozadne preiskave. Soglasno s to preiskavo vse buje 55 uorcev od skupno 505 analiziranih uorcev lesni alkohol.

Sedemdeset uorcev so proglašili za slabe in le sedemnajst teh uorcev je vsebovalo pristno, dobro žganje.

Včerino slabe pijače so našli v Greenwich Village, kjer je vsebovalo žganje v 24 odstotkih bezne lesni alkohol.

Da je svoje stvari gotov, je naročil kemik oziroma vrste žganja, vsebujočega lesni alkohol, še dve poskušnji ob različnih časih. Procentni odstotek sicer ni bil velik, k večjem po en odstotek, a vendar lahko umre človek, ki piše to strupeno brozgo.

V preteklem letu je umrlo v New Yorku šestdeset uorcev, pri katerih se je dokazalo zastrupljenje z lesnim alkoholom. Brez dvoma pa je bilo število dosti večje, ker niso bili v vseh slučajih zaznamovani vzroki smrti.

CHICAGO, Ill., 3. januarja. — Dr. Clarence Wilson, eksekutivni tajnik temperenčnega in prohibicijskega sveta, je izjavil tukaj, da

in polni meri oddobrava določbe Baumesove postave iz Michigana, vseled katere je bila Mrs. Etta Miller radi prodaje par steklenje žganja kot "zločinka iz navade" obsojena na dosmrtno ječo.

Mrs. Miller je mati desetih otrok. To dejstvo je navedel dr. Wilson v svojem govoru z naslednjim besedilom:

— Obžalovati je, da nì bila Mrs. Miller obsojena na dosmrtno ječo še predno po prišli njeni otroci na svet. Če se kdo stikrat proti pregradi proti vstavi, je zločine iz navade ter naj se ga izključi iz družbe, da se prepreči rojstvo abnormalnih potomev.

Soglasno s priznanjem vseh treh je Rehmeyer spustil noter, da pošče knjigo in medtem ko jen je obrnil hrbot, ga je udaril eden njih s polenom po glavi. Načrt je bil napraviti ga nezavestnim ter mu nato odrezati šop čarovalniških las. Pri tem pa je prišlo do boja, v kogega poteku je bil Rehmeyer ubit.

Obtoženi so storili dvoje stvari,

PASSAIC, N. J., 3. januarja. — V soboto bo poročeno dvjete, ki bo predstavljal najstarejši novoporočeni par v tej državi. Število let oben bo znašalo namreč 144 let.

August Tchislerlein, star dva in sedemdeset let, je prišel iz Nemčije pred številnimi leti s svojo ženo in Mrs. Doro Seidel in njenim možem. Mrs. Tchislerlein in Seidel sta umrli in Dora in Gustav sta bila tako osamljena, da sta sklenila poročiti se.

RUM, Italija, 3. januarja. — Težki snežni vihari krog Milana, Piacece in Modene ter drugih mest v severni Italiji so povzročili zamude železniških vlakov ter uničili nekatere brzjavne čerte v Apenninah. Reki Tibera in Arno sta stopili preko bregov. O majhnih posipi se je sporocilo iz Genove.

Poroka z 72 leti.

ALAHABAD, Indija, 3. jan. — Sirdar Mohamed Omarkhan, tekmeči kralja Amanulaha na prestolu, je izginil iz svojega tukajnjeva stanovanja in uradniki so dali izaza svojemu strahu, da se je mogoče vrnil v Afganistan, da se udeleži vstaje.

Omarkhan, katerega išče polica, je bil zadržan pred več leti na angleškem ozemlju. Prepovedano mu je bilo oditi brez dovoljenja tukajnjevih oblasti.

Peking je izgubil naslov.

PEKING, Kitajska, 3. jan. — Ime sferodavnega mesta Peking je bilo izpremenjeno vseled razstrelbe acelitenskega tanka v Harbourton.

TRENTON, N. J., 3. januarja. — Tri osebe so bile ubite in njih dom je bil demoliran vseled razstrelbe acelitenskega tanka v Harbourton.

MIAMI, Fla., 3. januarja. — Tex Rickard, newyorški športni promoter, se dobro počuti, kot so objavili danes včeraj v Allister bolnici.

Rickard se dobro počuti.

ESTONIA, v slavnosti uniformi. Ženska je bila še pred desetimi leti preprosta kmetica. Po prevratu se je po začela politično udejstvovati in sedaj zavzema eno najvažnejših mest v republiki.

LETO 1929 BO NESREČNO LETO

Astrologinja je napovedala številne tragične dogodke kot smrt kralja, katastrofe v zraku in na vodi in razne škane.

PARIZ, Francija, 3. jan. — Leto 1929 bo značilna vseled smrti nekega kralja, smrti dveh zelo važnih političnih oseb v Franciji in dveh svetovno slavnih pisateljev. Nadalje bodo značile leto številne aeroplanske, rvske, železniške in parniške nesreč.

Vse to je bilo razvidno v kraljih krogli madame Fray, francoski praporčnici, ki je postal slavna, ko je lansko leto napovedala tragično smrt belgijskega bankirja Alfreda Loewenstein.

— Prijetile se bodo nesreče, škandali v družbi in finanči, veliko povečanje zločinov in razrolok, — je izjavila danes. — Več strašnih aeroplanskih katastrof bo pretreslo svet, a avijatika v splošnem bo zelo napredovala.

— Voda bo v zvok številnih nesreč v veliko izgubo življenj. Ena teh nesreč se bo prijetila v Ameriki. Zarvila se bo vojna pretinja, v katero bo involvirana Francija, vendar pa ne vidim nikakega prelivanja krvi.

— Življenje bo postalo vedno bolj in bolj draga, a biznes bo slab.

Ubil deklico ter se skušal usmrtili.

GREENVILLE, Mich., 3. jan. — S. P. Larson, je ustrelil Miss Grace Johnson včeraj, kot so izjavile oblasti, ter nato obrnil puško na samega sebe. Dobil je najbrž usodenje ran.

Zivela z žganjem trinajst dni.

ERIE, Pa., 3. januarja. — Dva žganjski tihotapci sta dospela danes semsaj, potem ko sta preživel trinajst dni na jezeru Erie. Živela je od djetje žganja in ale-a.

Napake v motorju so se pojavile, ko sta bila na poti iz Canade.

Crnec zapustil vse collegu.

NASHVILLE, Tenn., 3. jan. — James Dallas Burrus, star dva in osemdeset let, ki je umrl tukaj, je zapustil vse svoje premoženje Fisk vsemčilščen. On je bil baje baje prvi črnec v Združenih državah, ki je dosegel čast mojstra of Arts.

Bolivijska sprejela mirovni protokol.

LA PAZ, Bolivijska, 3. januarja. — Bolivijska vlada je sprejela protokol arbitracije in sprave v Gran Chaco sporu s Paragvajem.

Protokol bo podpisani v Washingtonu, kjer zboruje panameriška konferenca.

Flu se je razširila v Mehiki.

MEXICO CITY, Mehika, 3. jan. — Od deset slučajev influenze so sporocili iz Montrey, v državi Nuevo Leon. To je bil prvi znak, da se bo bolezni tudi splošno razširila v Mehiki.

AMERIŠKI ZASTOPNIK NA ZAVEZNIŠKI KONFERENCI

Owen D. Young je sprejel povabilo, da se pridruži zavezniški konferenci. — Sprejel je mesto izvedence pri reparacijski konferenci, — je objavil Poincare. — Washington čaka prihoda Gilberta.

PARIZ, Francija, 3. jan. — Owen D. Young, član General Electric Co., se je udal v zvajnem prošnjem zaveznikov, da služi kot eden ameriških izvedencev pri komisiji zavezniških izvedencev glede reparacij. On je bil eden onih, ki so delali s C. Dawesom pri reparacijskem načrtu.

KRALJEVA BOLEZEN

Sprejem Younga je objavil tukaj Raymond Poincare, po objavljenu poročila Parker Gilberta glede reparacijskih razmer.

Young bo eden dveh zastopnikov, katera bodo imela Združeno državo pri komiteju. Ostali bo imenovan, potem ko se bo Gilbert posvetoval z oblastmi v Washingtonu. Gilbert se nahaja na krovu "Berengarie", ki bo prišla danes v New York.

WASHINGTON, D. C., 3. jan. — Konference se bodo vrstile danes tukaj ter nadaljevala skozi štirinajst dni med važnimi ameriškimi uradniki ter S. Parker Gilbertom, generalnim reparacijskim agentom in te konference se bodo najbrž takale bodiločnih naporov, da se uravna reparacijske probleme.

Izvoljeni predsednik Hoover, ki bo došpel v Hampton Roads na bojni ladji Utah dne 6. januarja, se bo najbrž udeležil na odličen način tozadnih konferenc.

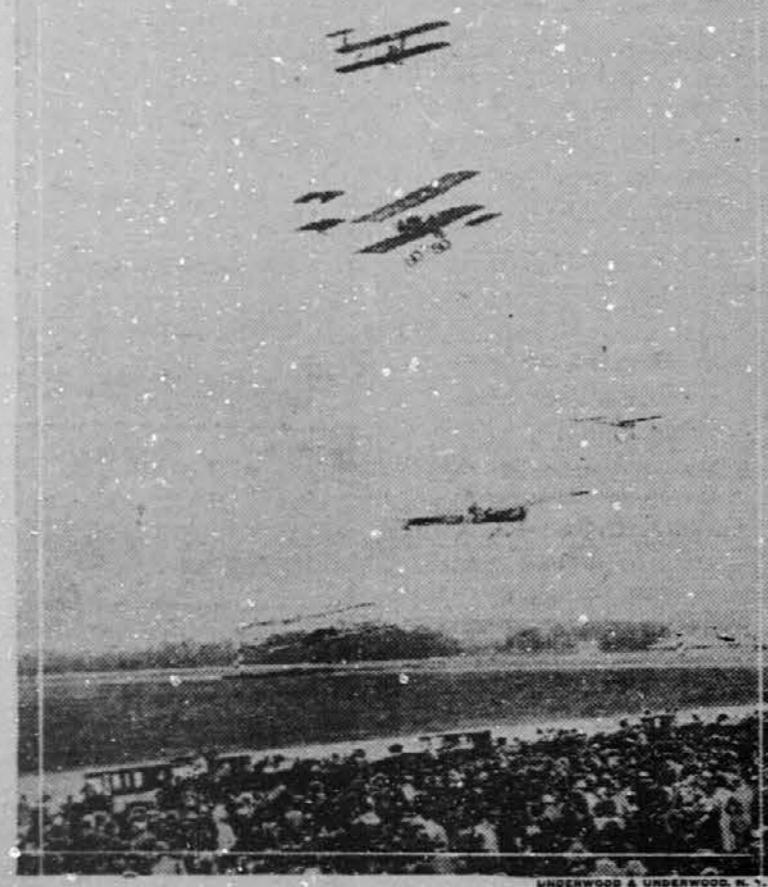
**CELJANKA DVE LETI MED
LJUDOŽRCI**

Na Dunaju je te dni predvajala o svojih doživljajih med ljudožrci južnemorskih otočij gospa Alma A. Karlin, po rodu Celjanka (nemškega pokolenja). Gospa Karlin, ki je telesno izredno žibka, je prepotovala ves Daljn vzhod in se potem dve leti mudila na Bismarkovih in Salomonovih otokih, Novi Kaledoniji in ostalih južnemorskih otočij, kjer žive še ljudožrska plemena. To so Polinezijci, Melanezijci in Papuanici. Polinezijci so še vsi ljudožrci. Človeško počenčko pripravljajo navadno na tale način: V teh izkopljeju primerno dolgo jamo, vajo položje razbeljeno kamenje in listje, na to pa človeško žrtev, ki jo potem pokrijejo z razbeljenim kamenjem in listjem. Čez 12 ur je pečenka mehka ter jo razrežejo. Jesti pa smojo človeško meso samo moški; "koline" poslijo tudi sosednim poglavarjem. Zanimivo je, da se domačini na Fidžijskih otočkih ne pritaknijo mesa z rokami, marveč jedo z leseničnicami. — Na Novi Kaledoniji se zelo širi gobavost. Čim opazijo na kom prve znake bolezni — rdeče pege med prsti — ga siloma odpeljejo na otok gobavev in je zanj izgubljena vsaka nuda, da bi še kdaj videl svojcev. Nesrečnike, ki bi hoteli pobegniti s plavjanjem, vračajo stražniki z dolgimi drogovimi kakor strupeno žival. Na Novi Kaledoniji je tudi francoska državna ječa, kjer je mogoče videti poglavarje, ki so ob uporih morili belec in jim dali iztrgati drobovje. Podnebje je na teh cokih skrajno nezdravo, malarija in smrtonosna črnosečna mrzlica neu smiljeno pustošila. Vsaka najmanjša ranica se ljudem ognji in je mnogim videti kosti. Na otoku Malai (Salomonovo otočje) rabijo kot denar še školjke. Zelo blagodejno je delovanje belih misijonov. Promet med otoki je nereden in je le slučajno kdaj dobiti parnik. Gospa Karlinova je moralata najeti priprst čoln, ki jih imajo domačini. Domučini so tudi veseli in pristali so z njima mestu, kjer se očitajo vrše ljudožrske pojedine. Za so hoteli zgrabiti šibko belo žrtev; a gospa Karlinova se je rešila s tem, da je divjakom vrgla popra v oči in pobegnila. Na vsem potovanju se je gospa Karlinova preživila s pisateljevanjem. — ("Reichenpost.")

Snežni plaz je zasul
v Unkenski dolini na Tirolskem šešt dvarjiev. Vendar so še vse žive rešili.

Apitirajte za "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Ameriki

IZ ZGODOVINE ZRAKOPLOVSTVA



Sedaj, ob petindvajsetletnici zrakoplovstva, je aktualna gornja slika ki je bila vzeta mesec oktobra l. 1910 v Belmont Park, Long Island, ko se je ob številni udeležbi gledalev petorice zrakoplovcov produciralo v zraku.

Troki napoveduje novo vojno.

(Iz najnovejše Trockijeve knjige.)

V svojem prognanstvu je napisal Trocki, veliki komunistični voditelj, knjigo o resničnem stanju v Rusiji. V tej knjigi Trocki silno napada Stalina in sedanji režim ter prinaša celo vrsto zanimivih razkaritij sovjetski vlad in sedanjih razmerah v Rusiji. Med drugim pa piše Trocki tudi o mednarodnem položaju sovjetske unije in to poglavje je za nas zlasti zanimivo, ker se tiče tudi nas. Ker je imel Trocki gotovo vse pogled tudi v zakulisno delo raznih vlad in ker je njegovom mnenju na vsak način preverljivo navadno na tale način: V teh izkopljeju primerno dolgo jamo, vajo položje razbeljeno kamenje in listje, na to pa človeško žrtev, ki jo potem pokrijejo z razbeljenim kamenjem in listjem. Čez 12 ur je pečenka mehka ter jo razrežejo. Jesti pa smojo človeško meso samo moški; "koline" poslajo tudi sosednim poglavarjem. Zanimivo je, da se domačini na Fidžijskih otočkih ne pritaknijo mesa z rokami, marveč jedo z leseničnicami. — Na Novi Kaledoniji se zelo širi gobavost. Čim opazijo na kom prve znake bolezni — rdeče pege med prsti — ga siloma odpeljejo na otok gobavev in je zanj izgubljena vsaka nuda, da bi še kdaj videl svojcev. Nesrečnike, ki bi hoteli pobegniti s plavjanjem, vračajo stražniki z dolgimi drogovimi kakor strupeno žival. Na Novi Kaledoniji je tudi francoska državna ječa, kjer je mogoče videti poglavarje, ki so ob uporih morili belec in jim dali iztrgati drobovje. Podnebje je na teh cokih skrajno nezdravo, malarija in smrtonosna črnosečna mrzlica neu smiljeno pustošila. Vsaka najmanjša ranica se ljudem ognji in je mnogim videti kosti. Na otoku Malai (Salomonovo otočje) rabijo kot denar še školjke. Zelo blagodejno je delovanje belih misijonov. Promet med otoki je nereden in je le slučajno kdaj dobiti parnik. Gospa Karlinova je moralata najeti priprst čoln, ki jih imajo domačini. Domučini so tudi veseli in pristali so z njima mestu, kjer se očitajo vrše ljudožrske pojedine. Za so hoteli zgrabiti šibko belo žrtev; a gospa Karlinova se je rešila s tem, da je divjakom vrgla popra v oči in pobegnila. Na vsem potovanju se je gospa Karlinova preživila s pisateljevanjem. — ("Reichenpost.")

"Vojna imperialistov proti Sovjetski uniji je ne samo verjetno, tem več neizogibna.

To nevarnost čim bolj oddaljiti, dobiti čim več časa za utrditev Sovjetske unije in za združitev revolucionarnega proletariata, bi mirala biti ena naših glavnih namenov. Samo zmagovali proletarska diktatura v vladajočih državah bi mogla na vse zadruje odstraniti to nevarnost.

Nevarnost svetovne vojne je teh vrokov rastoča:

1. V sled prizadevanj kapitala v zadnjih letih, da pride do sile in je na ta način delno doseženega uspeha nastalo vprašanje pridobivanja trgov za vse vodilne dežele nad vse pereče.

2. Imperialistična buržuazija se je na vsak način prepričala o medsebojnem porastu gospodarske sile Sovjetske unije, izprevidela pa je tudi, da ne bo na monopol zunanjih trgovine optira proletarska diktatura nikdar dovolila kapitalistom svobodnega trga v Rusiji.

3. Imperialistična buržuazija spekulira na notranje težkoče Sovjetske unije.

4. Polom angleškega generalnega štrajka in slediči mu razpad kitajske revolucije sta navdala imperialiste z upanjem, da bi mogli potlačiti tudi Sovjetsko unijo.

Prelomdiplomatskih odnosov Anglije s Sovjetsko unijo je že dolgo grozil in ga je poraz kitajske revolucije pospešil. Je torej tudi posledica sklepa našega Osvrednjega odbora, ki ni hotel izvesti na Kitajskem res boljševiške politiki. Bila bi velika znota domačij, da mihi si, da gre le za drugo obliko trgovskega prometa med namizimi in Anglijo. ("Trgovati bom z njimi ko z Amerikanci.") Sledaj je popolnoma jasno, da ima imperialistična Anglija mnogo bolj dalekosežne načrte. V posesti "moraličnega mandata" buržuazije raznih drugih dežel pripravlja vojno proti Sovjetski uniji in namerava na ta ali drugi način zaplesti v to vojno proti nam.

Amerika, ki dosedaj nikdar ni popustila v svojem nepopustljivem stališču do Sovjetske unije, bi prevzela v slučaju napada za nas ulogo kritne črte. Pomen te uloge bi bil tem večji, ker bi pomnil finančiranje te vojne.

Slep: Če so bila leta 1923 do 1925 leta priznavanja Sovjetske unije s strani cele vrste meščanskih držav, potem bo prihajajoča perioda doba trganja teh odnosov. Priznavanja preteklo dobeno brez pogojno pomenila, da je mir zasiguran in da bo oddih trajen. Prelomi v sedanjem periodu tudi ne pomenijo, da je vojna v bližini bodočnosti neizogibna. Brez vsakega dvoma pa je, da gremo v dobo nad vse napetega med-

narodnega položaja z možnostjo napadov na Sovjetsko unijo.

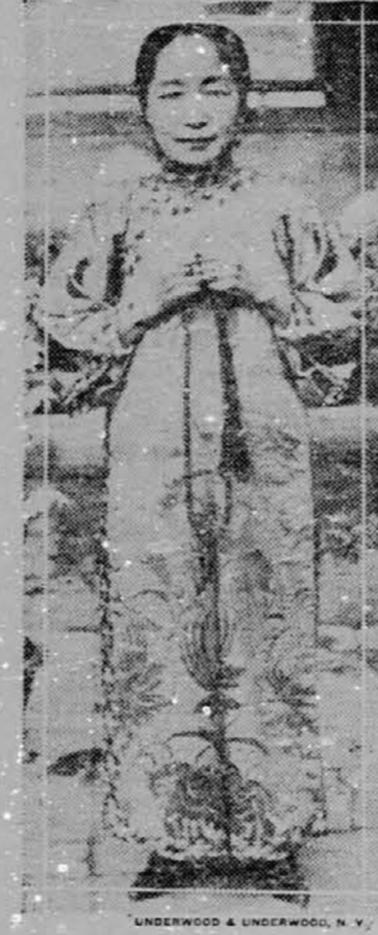
Nasprotja v kapitalističnem svetu se zelo velika in za svetovno buržuazijo bo nad vse težko obrniti na daljšo dobo enotno fronto proti nam. Toda skupen nastop posameznih meščanskih držav proti nam je za gotovo dobo na vsak način mogoč.

Vse to bi moralo spraviti našo stranko do spoznaja, da je mednarodni položaj opasan. To naj bi jo napotilo, da spravi problem mednarodne politike zoper predstavniki slojev našega prebivalstva in, da prične pripravljati resno in vsestransko obrambo za slučaj vojne.

Nato navaja Trocki precej obširne naloge, ki bi jih morali izvesti sovjeti v svoji in tujih državah, da zmagajo v vojni. Da je med temi sredstvi določeno razjevralno propagandi v tujih državah najboljšično mesto, ni treba povzdržiti.

Morda ne bo vse teko, kakor si misli Trocki, toda na vsak način je njegovo mnenje zanimivo in upoštevanja vredno.

Madama Jeng Tung Ču



dvorna dama tekom Mandžu režima na Kitajskem, bo prodala na dražbi svoj dragocen rubin, ki je baje vreden \$300,000.

Flamski voditelj dr. Born, ki je bil za časa nemške okupacije v Belgiji predsednik v Flamskem, bil poten z belgijskimi oblasti radi veličajdaje obsojen na smrt in pomoličen na dosmrtno ječo, a po zadnji amnestiji izpuščen na svobodo — je bil pred kratkim pri nadomestnih volitvah v Antwerpenu izvoljen za državne brezprekognjo pomenila, da je mir zasiguran in da bo oddih trajen. Prelomi v sedanjem periodu tudi ne pomenijo, da je vojna v bližini bodočnosti neizogibna. Brez vsakega dvoma pa je, da gremo v dobo nad vse napetega med-

ADVERTISE in "Glas Naroda".

"Influenca"

ne predstavlja nobene priljubljenosti

Vsako leto ubija influenca na tisoče mož in žena, kateri se ponavljajo s svojim zdravdom in močjo, ter misijo, da so proti njej nedostopni. Ne omalovajte znamkov napada influenca, dokler se niste zavarovali proti njej. Pričnost, da se ji izognete, ne obstaja samo v mišicah in splošno dobrem zdravju, temveč je odvisno od delovanja vašega črevesja. Ako je vaša prehava v nerudu, tedaj je to znak, da ste sprejemljivi za uničujoče bacile te nadloge.

Nastopite takoj, da se zavarujete. Vaše drobovje mogoče vsebuje zaostale strupene snovi, kar morda še sami ne veste. Kupite od vašega lekarja steklenico Trinerjevega grenačkega vina, in vzemite ga eno žlico pred vsako jedjo.

Ta prijetna sestavina Casare in drugih zdravilnih zelišč pomaga prehavi in hitro pošperi delovanje drobovja. \$1.25.

TRINER'S BITTER WINE

Poskusna steklenica Zastonj
Pošljite Jos. Triner Company
1333 So. Ashland Ave., Chicago,
z brezplačni uzočem.

Ime Naslov Mesto

Država

Čeh spremlja Byrda.

Med udeleženci velike ekspedicije kapitana Byrda na južni tečaj je tudi 26 letni češkoslovaški geolog dr. Václav Vojech, ki je še lani v juniju promoviral za doktorja zgodovine. Napisal je znanstveno razpravo o češkoslovaškem revolucionarnem pokretu v Franciji med svetovno vojno. Ta razprava je vzbudila med strokovnjaki splošno zanimanje in po končanih študijah je dobil Vojech službo v redakciji "Centropressa", kjer je postal nekaj mesecov, potem pa odstopoval na novo Zelandijo. Ko se je raznesla vest o Byrdovi ekspediciji na južni tečaj, je prosil Vojech svojega učitelja, prof. dr. Daneša, ki se je pripravljal na pot v Ameriko, naj prosi Byrda, da bi se smel udeležiti njegove ekspedicije. Prof. Daneš je osebno znan z Byrdom

in je Vojechovi želji ustregel. Še predno je pa govoril z Byrdom, ga je doletela v Ameriki tragična smrt.

Dr. Vojech se je ohrnil neposredno na Byrda, ki mu je odgovril, da ga vzame s seboj na južni tečaj in da naj prde do 29. oktobra v Wellington na Novi Zelandiji. Dr. Vojech je 25. septembra skrivaj odstopoval iz Pragi. Kapitan Byrd mu je namreč pisal, da ne sme nikomur povedati, da se udeleži ekspedicije na južni tečaj. Tako nič Vojechovi roditeli niso vedeli, da se je napotil sin v deželo večnega ledu. Kapitan Byrd je držal obljubo in je sprejel mladega češkoslovaškega učenjaka med člane svoje ekspedicije.

ZAKAJ UGAJAO DETEKТИV ŠTEVILKE O STROKOVNEM SKI ROMANI

GIBANJU NA POLJSKEM

Poljsko ministrstvo za delo in socialno politiko je te dni objavilo podatke o stanju poljskih strokovnih organizacij v letu 1927. Minister ugotavlja, da je število strokovno organiziranih delavcev naraslo, število strokovno organiziranih državnih in zasebnih uradnikov pa padlo. Celokupno število članov delavskih organizacij se je število plačajočih članov pa padlo na 479.000 na 484.600. V odstotkih je razmerje naslednje: socialistične organizacije so poskocile od 28.8 na 45.2 per cent, narodno demokratske organizacije so padle od 25.9 na 25.3 per cent, krščanski posledice. Zeločince mora priti v roke pravice, dogodek mora dobiti svoj logični konec. Ako bi čitali opis takega tajanstvenega dogodka v listih, bi moral čakati na razplet in konec cele mesece. V tem tako dolgemu času zanimanje popusti, opis tajanstvenega dogodka v tistih, ki so v tem razdeljeni na razne skupnosti, tako dolgo bo ugajal detektivski roman. Zato bi imenoval spise te vrste nekako fantastično časnikarstvo. Moderni detektiv je legitimen naslednik pomorskega pirata in španskega iskalcija zlate v romantični dobi. Detektivski roman je le zvest izraz izpremenjenih življenj skupnosti. Zato bi imenoval spise te vrste nekako fantastično časnikarstvo. Moderni detektiv je legitimen naslednik pomorskega pirata in španskega iskalcija zlate v romantični dobi. Detektivski roman je le zvest izraz izpremenjenih življenj skupnosti.

Zlati tuji

Tujski promet postaja vedno bolj zlati reka za dežele, kamor se steka. Zanj se zanimajo vedno bolj vse države. Poleg Italije, Francije, Švicarje in Skandinavskih za leto 1929 izkazuje 7700 milijonov, ki je bila tujška reka nov rubljev dohodka in 7650 milijonov v prejšnjih dobach bolj ali manj tujov rubljev izdatkov. Za življenje usmerjena, se pomnila strilo je dolegenih 939 milijonov, tujski promet sedaj dolge preko za kmetijstvo 468 milijonov, za srednje Evrope proti vzhodu. V cijalnem in kulturnem pametu 1580 Nemčijo je prišlo letos doseg 80 milijonov, za vojaštvo 80 milijonov Američanov, od tega 54.000 nov ali 11% celokupnega proračuna v Nemčiji okroglo 50 milijonov dolarjev. — Avstrija je objavila v tekočem letu približno 24.000 milijonov več v zalogi, zatorej jih 6000 Američanov (leta 1913 samo ne naročajo več. V zalogi imamo 8212, a doholk iz celotnega tujega pa še Slovensko-Ameriški Komercni promet 1928 se cenijo na ledar za leto 1929. Sprejemamo 200 milijonov šilingov, kar znaša tudi naročila za knjige Vodnikov odstotkov vseh dohodkov avstrijske družbe za leto 1930.

LOV ZA DIJAMANTI V AFRIKI

Angleški dnevnik "Daily Mail" piše zelo obsirno o novih najdiščih dijamantov v Afriki. V rečenici Kapske dežele, kjer so že večkrat naleteli na ogromne podzemne zaklade, so angleški emisari odkrili dolej neznan težišča dijamantov. Dijamantna polja je takoj kupila angleška vlada. Zastražila jih je in jih obdala z močnim zidanim policejnim vrednotenjem. Dr. Vojech se je ohrnil neposredno na Byrda, ki mu je odgovril, da ga vzame s seboj na južni tečaj in da naj prde do 29. oktobra v Wellington na Novi Zelandiji. Dr. Vojech je 25. septembra skrivaj odstopoval iz Pragi. Kapitan Byrd mu je namreč pisal, da ne sme nikomur povedati, da se udeleži ekspedicije na južni tečaj. Tako nič Vojechovi roditeli niso vedeli, da se je napotil sin v deželo večnega ledu. Kapitan Byrd je držal obljubo in je sprejel mladega češkoslovaškega učenjaka med člane svoje ekspedicije.

Zetev dijamantov je torej zelo obilna. Postopek prenosa zakladov je skoraj smučen, a popolnoma umljiv, če pomislimo, da bi dijamanti postali vsakdanje blago nizke cene, če bi se hitro spravljali v promet. Bog vari, če bi Angleži dijamante, ki jih izkopljejo v nekaj mesecih, vrgli menekrat na trg! Hatton Garden in Newyork bi popolnoma uničili njih vrednost in jih ponižala v kamen najnavadnejše vrste.

Do najdišč je prvi prišel neki afriš

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY.

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

: : IGRE : :
RAZNE POVESTI IN ROMANI

MOLITVENIKI:

Marija Vrhovlja:	Spreina koharjen; trdo vezano	1.45	Kratko povedi o Antekristu	25	Sanjska knjiga Arabska	150	St. 53. (Dostoevski) Zapiski iz mrtve doma, I. del	1-	Veronika Deseniska, trda vez	1.50
v platno vezano	1.36	Sveti Pismo stare in nove zavese, lepo trdo vezano	3.00	Spanke humoreske, trda vez	90	Stev. 60. (Dostoevski) Zapiski iz mrtve doma, II. del	1-	Za kriz in svobodo, igrokaz v 5. dejanjih	35	
v fino platno	1.00	Knjetiske povesti, trda vez	1-	Strahote vojne	35	St. 61. (Golar) Bratje in sestre75	Ljudski odedar:		
v usnje vezano	1.50	Križev berac	30	Stiri smrti, 4. zv.35	4. zv. Tihotapec, 5. dejanj50			
v fino usnje vezano	1.70	Križev pot, roman (Bar) trd. vez	1.10	Skrivnost najdenke	50	5. zv. Po 12 letih, 4 dejanja60			
Bajki glasovi:	Učna knjiga in herilo laskega jezik60	Kaj se je izmisli dr. Oks	70	Stanley v Afriki	45	Zbirka ljudskih iger:			
v platno vezano	1.90	Kapitanova heli75	Strig iz Judeje75	St. 63. Idijot, IV. del90			
v fino platno vezano	1.18	Levstikov zbrani spisi90	Spanin znanega potovnika50	Vsi 4 deji skupaj23			
v crno vezano	1.50	1. zv. Pesni — Ode in elegije	1-	Stritarjeva Anthologija, trda vez90	Stev. 66. Kamela, skozi uho živanke, veseloigra45			
v fino manja vezana	1.78	Sonete — Romance, balade in legende — Tolmač (Levstik)70	Slovenki pisatelji II. zv. Tarčar: Grajski pisar; V Zali; Izgubljeni device, Marijine otrok30					
Skrbi za dobro:	Zdravilnik, zdravila50	12. zv. Otroče igre v pesmeh — Različne poeze — Zabavljice in pustec — Jezz na Parnas — Ljubljanski Glas — Kraljevovski rokopis — Tolmac (Levstik)78	14. snopč. Sv. Boštjan, Junaska dekleka, Materin blagoslov30				
v platno vezano	1.36	Zel in nevelj slovar naravnega zdravilstva	1.50	15. snopč. Turki pred Dunsnjem slike slike, Vejveda Pero i Perica, Crteče25					
v fino platno vezano	1.20	Zbirka domačih zdravil50	Tisoč in ena noč, mala90					
v usnje vezano	1.65	Zgodovina Umetnosti pri Slovencih, Hrvatih in Srbin	1.90	Tik za fronto75					
v fino usnje vezano	1.20	Zdravje mladice	1.25	Tutti, Bevk, trda vez75					
Sveta Ura (z debelimi črkami):	Zdravje in bolezni v domaći hini, v platno vezano90	Tri indijske pesmi35						
v fino platno vezano	1.60	v fino platno vezano	1.60	Tunel, soc. roman	1.20					
v fino usnje vezano	1.60	troto vez	1.00	Trenutki oddihna50					
Nebesa Naš Dom:	2. zv.	5. zv. Slika Levstika in njegova kritike in polemike70	Turki pred Dunajem30					
v platno vezano	1.-	Izbjanske slike, Hišni lastnik, Trgovce, Kupljenski stražnik, Uradnik, Ječkički doktor, Gostilčar, Klepetnje, Natačarca, Dunovnik, itd.50	Ura z angeli1.20					
v usnje vezano	1.65	Marjetica50	V robostru (Matič)1.23					
v fino usnje vezano	1.70	Mladci gospod, broš.50	Velika praktika Vodnikova družbe za leto 192748					
Krški srca mača:	Agitator (Kersnik) broš.50	V gorskem zadnjtu35						
v platno vezano90	Moj življenje75	V okopnjaku okrog sveta, I. del.1.23					
v crno vezano	1.20	Mali Lord75	Slike, Mož s razigrano dušo	1-					
v usnje vezana	1.55	Milijon brez denarja75	Sveti moč38					
Hrvatski Molitveniki:	Milkoval Zala50	Sveti obzorje (Gang)125						
v platno vezano90	Mirtva meste75	Narodna pesmarica40					
v usnje vezano	1.20	SHAKESPEAREVA DELA:		Primorske pesmi, (Gruden) vez.35					
v fino usnje vezana	1.55	Macbeth, trda vez90	Pohorski poti (Glaser), broš.30					
Angleški molitveniki:	Malibet, trda vez90	Vrbljem jezern. (A. Funtek) — Trdo vezano75						
(Za misline)	Othello70	Kettejeve pesmi, trda vez1.10						
Child's Prayerbook:	Shakespeareva dela90	Kraguljški (Utva)65						
v barvane platenje vezano90	Tri indijske pesmi35							
v belo kost vezano	1.10	Tunel, soc. roman	1.20							
Key of Heaven:	Bele noči (Dostoevski) trdo vez73	Trenutki oddihna50						
v usnje vezano73	Ura z angeli1.20							
Key of Heaven:	Bele noči, modi junak60	Vrobstru (Matič)1.23						
v usnje vezano60	Velika praktika Vodnikova družbe za leto 192748							
v usnje vezano60	Vgorjeva repatica, roman, 2 knjige30							
Zvončec nebeski, v platno vezano80	Vojni, mir ali paganstvo I. zv.35							
Vienne, najtnjeva vez	Balkansko-Turska vojska25	V putiv je sl. III. zv.35						
Pui v nebo, najtnjeva vez	Balkanska vojska, s slikami25	Vrholski poti (Glaser), broš.30						
Angleški molitveniki:	Berat s stopnjo pri sv. Roku50	Pesni Ivana Zormanja:							
(Za misline)	Blagajna Velikega vojedove60	Originalne slovenske pesmi in prevodi znanih slovenskih pesmi v angleščini1.25						
Child's Prayerbook:	Boj, roman60	St. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena grada, Izvirna povest, 104 str., broširano50						
v barvane platenje vezano	Eureka vojska60	St. 2. (Rado Marink) Na Bledu, izvirna povest, 181 str., broširano50						
v belo kost vezano	Bilke (Marija Kmetova)60	St. 3. (Ivan Rozman) Testamento, ljudska drama v 4 dej., broširano50						
Key of Heaven:	Rečnik dnevnik60	St. 4. (Cvetko Golar) Potetne klase, izbrane pesmi, 184 str., broširano50						
v usnje vezano	Dobrički darovi60	St. 5. (Fran Milinski) Gospod Valdin, izbrani spisi30						
Key of Heaven:	Doli pot na Smarne gore60	Vodnikova pratiha I. 192750						
v usnje vezano	Dojba pot na Bledu60	Vodnikova pratiha I. 192850						
Key of Heaven:	Doljka karen60	Veliki inkrizitor, Vera (Watdova), broš.35						
v usnje vezano	Boj in smage, povest60	Vilajega repatica, roman, 2 knjige30						
Key of Heaven:	Cankar: Bela Krizantema73	Vojni, mir ali paganstvo I. zv.35						
v usnje vezano	Graščnik Lenard, trd. vez90	V putiv je sl. III. zv.35						
Key of Heaven:	Graščnik Lenard, broš.70	Vrholski poti (Glaser), broš.30						
v usnje vezano	Graščnik Lenjana60	Pesni Ivana Zormanja:							
Child's Prayerbook:	Cretke50	Originalne slovenske pesmi in prevodi znanih slovenskih pesmi v angleščini1.00						
Catholic Pocket Masses:	Cesar Jožef II.60	St. 1. (Fran Milinski) Gospod Fridolin Žalina v njegova družina, veseloigra v enem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradač, broširano50						
v fino usnje vezano	Cretina Borografska60	St. 2. (Rado Marink) Na Bledu, izvirna povest, 181 str., broširano50						
Ave Maria:	Carovnica60	St. 3. (Ivan Rozman) Testament, ljudska drama v 4 dej., broširano50						
v fino usnje vezano	Črnai panter, trd. vez60	St. 4. (Cvetko Golar) Potetne klase, izbrane pesmi, 184 str., broširano50						
POUŽNE KNJIGE:	Črnai panter, broš.60	St. 5. (Fran Milinski) Gospod St. 6. (Ladislav Novak) Ljubljansko mudišče, izbrani spisi30						
Abecednik slovenski	Cebelica25	Vodnikova pratiha I. 192850						
Anglički slovenska berilo	Cetice25	Veliki inkrizitor, Vera (Watdova), broš.35						
(Dr. Kera)	Cetice25	Vilajega repatica, roman, 2 knjige30						
Amerika in Amerikanci (Frank)	Cesar Jožef II.60	Vojni, mir ali paganstvo I. zv.35						
Angeljska služba ali nain kaže se naj streže k sv. miski	Cesar Jožef II.60	Vrholski poti (Glaser), broš.30						
Angleško-slov. In slov. angl. slov.	Cetice25	Zadnja pravida, broš.30						
Boj načeljivim boneanim	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Cerkniško jezero	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Domaci živilozdravnik, trd. vez	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Domaci živilozdravnik, broš.	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Domaci živilozdravnik po Knajpu trdo vezano	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
brokeano	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Domaci vr. trdo vez	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Gorederja	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Gospodinjstvo	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Jugoslavija, Meitk 1. svetek	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
2. zvezek, 1-2. snopč.	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Kublinska računica, — po metarski meri	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Kletarstvo (Skalicky)	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Krška trikna gramatika	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Največji spisovnik Ijaznival, pismen	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Najboljša slov. Kuharica, 468 str.	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Mati: Materinstvo	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Mickartovo	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Mladosten (Jegidić) I. zv.	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
II. zv.	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Nemško-angelski tolmač	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Največji spisovnik Ijaznival, pismen	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Najboljša slov. Kuharica, 468 str.	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Nasveti za hiso in dom, trd. vez	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Nase gole, stiklani, Navodilo za sposnavanje mladih in strpenih gob	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Nemško-slovenski tolmač	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Njihovski slov. Kuharica, 468 str.	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Njihovski slov. Kuharica, 468 str.	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Njihovski slov. Kuharica, 468 str.	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Njihovski slov. Kuharica, 468 str.	Cetice25	Zadnja kmečka vojska25						
Nj										

KRATKA DNEVNA ZGODBA

Ada Negri:

K*TARINA

Sedem mesecov preden se je našlo dete moje hčerke, je bilo se gospa, ker sem majhna. Znam treba ogledati se za kmečkim delati vse in se nikoli ne utrudim. Kletom, ki naj bi se naučilo ravno.

Marija Antonija je bila pri hiši že deset let: videla je mojo hčerko!... Gotovo ga ne boš mogla,

ko rastj, postati lepo in zaljubiti se; stregla je meni v dolgi bolezni. V kuhišnji je ona držala kuhevnicu v roki.

Izkali smo in nismo našli. Hotele smo imeti dekle pri nas vsaj en mesec pred rojstvom deteta: da bi se prinučila redno pomagalo Mariji Antoniji pri dojenju hčerki, tako kot je stopila pred mame delu.

"Pa otroka bo treba nositi na rokah in jih imeti v bližini njen spačnosti.

Nekaj dne sem jo presenetila v svoji študijski sobi, sklonjeno nad ilustrirano knjigo. Glavo skorod skrito med rahitčinimi rameni, za hip zapuščena od nago samoobrambe, ki ji je pomagal držati se tako pokončno pred gospodarji, je čitala. In to s tako radozalostjo in vstopljenostjo in napetostjo vsega bitja in pozabovala drugega na svetu, da me ni čutila vstopiti.

Moralna sem jo poklicati, da se je vzdramila.

Naglo se je vzvratnila: v zadreg je izgledala grša in neznatnejša kot kdaj. Položila sem ji sančljavo roko na glavo.

"Rada čitaš, Katarina?"

"Rada," odgovoril pomirjena in kot opeka temna rdečica ji poobarvala leva.

"Tu je točno mirno, nebržno. Rekla je to čisto mirno, nebržno.

Kaj nam je bilo storiti? Ali naj jo posljemo nazaj v njen domači kraj? Ni bilo mislit na to. Naj jo obdržimo in ji zaupamo ob svojem času dete? Kaj torej?

Ona, zelo pozorna, je čutila naše oklevanje in se mu uprla:

"Razumen, da me ne marata, ker sem majhna. Toda preizkusite me najprej. Ne utrudim se, četudi bi hotela."

Govorila je skoro trdo in zelo se, da nas hoče izvzeti s pogom, ki jo je povisil za kakšo ped.

Ta pogum nas je premagal.

Oddali smo je v roke Mariji Antoniji. Sprejela jo je v svoje trdo varstvo, jo tlačila z jedini, se je polastišča kot hčere ali mlajše sestre, jih razkazala hči in vpeljala v vsakodnevno delo. Silno vzprejemljiva, je Katarina delala čudežje. Pripravljena skočiti zjutraj iz postelje ob klice Marije Antoijie, brez lenobnih ostankov spanja, naravnih v njeni starosti, se je takoj lotila dela. Na vse je odgovarjala: "Znam, znam dobro!" In kadar je bil tisti "znam" laž, je z naporom volje izvršila, očemer, je trdila, da zna.

Bilo je v njej neko neprestano čuvanje nad same seboj: neko brščko prizadevanje premagati z glavo, da bi stala kolikor možno pokonev, z namenom, da bi se viden vrat manj pogrezenjem med ravnimi pleči: bila je neke vrste pritlikavka.

Poštave deset ali dvanaestletnega otroka, suha, skoro okpstnjak, je imela visoka ramaena in navzven potisnjem prsnih koščkov. Na tem ravnom telesu, ovitem z grobim rjavim plečom, se je trudila debela živila v sklepničju, nekaj izkušnje in tistim ust: nekaj izkušnje in neizpolnjuivih nad-

"Draga moja! Treba bi bilo, da ljevalo začudenje in občudovanje, bi bila dva, tri prste višji."

Tako, se na pragu je dejala: Mi smo med tem iskali družino,

kjer bi ne bilo treba nositi otrok na rokah in jih imeti v bližini njen spačnosti.

Nekaj dne sem jo presenetila v svoji študijski sobi, sklonjeno nad ilustrirano knjigo. Glavo skorod skrito med rahitčinimi rameni, za hip zapuščena od nago samoobrambe, ki ji je pomagal držati se tako pokončno pred gospodarji, je čitala. In to s tako radozalostjo in vstopljenostjo in napetostjo vsega bitja in pozabovala drugega na svetu, da me ni čutila vstopiti.

Moralna sem jo poklicati, da se je vzdramila.

Naglo se je vzvratnila: v zadreg je izgledala grša in neznatnejša kot kdaj. Položila sem ji sančljavo roko na glavo.

"Rada čitaš, Katarina?"

"Rada," odgovoril pomirjena in kot opeka temna rdečica ji poobarvala leva.

"Tu je točno mirno, nebržno. Rekla je to čisto mirno, nebržno.

Kaj nam je bilo storiti? Ali naj jo posljemo nazaj v njen domači kraj? Ni bilo mislit na to. Naj jo obdržimo in ji zaupamo ob svojem času dete? Kaj torej?

Ona, zelo pozorna, je čutila naše oklevanje in se mu uprla:

"Razumen, da me ne marata, ker sem majhna. Toda preizkusite me najprej. Ne utrudim se, četudi bi hotela."

Govorila je skoro trdo in zelo se, da nas hoče izvzeti s pogom, ki jo je povisil za kakšo ped.

Ta pogum nas je premagal.

Oddali smo je v roke Mariji Antoniji. Sprejela jo je v svoje trdo varstvo, jo tlačila z jedini, se je polastišča kot hčere ali mlajše sestre, jih razkazala hči in vpeljala v vsakodnevno delo. Silno vzprejemljiva, je Katarina delala čudežje. Pripravljena skočiti zjutraj iz postelje ob klice Marije Antoijie, brez lenobnih ostankov spanja, naravnih v njeni starosti, se je takoj lotila dela. Na vse je odgovarjala: "Znam, znam dobro!" In kadar je bil tisti "znam" laž, je z naporom volje izvršila, očemer, je trdila, da zna.

Bilo je v njej neko neprestano čuvanje nad same seboj: neko brščko prizadevanje premagati z glavo, da bi stala kolikor možno pokonev, z namenom, da bi se viden vrat manj pogrezenjem med ravnimi pleči: bila je neke vrste pritlikavka.

Poštave deset ali dvanaestletnega otroka, suha, skoro okpstnjak, je imela visoka ramaena in navzven potisnjem prsnih koščkov. Na tem ravnom telesu, ovitem z grobim rjavim plečom, se je trudila debela živila v sklepničju, nekaj izkušnje in tistim ust: nekaj izkušnje in neizpolnjuivih nad-

"Draga moja! Treba bi bilo, da ljevalo začudenje in občudovanje, bi bila dva, tri prste višji."

Tako, se na pragu je dejala: Mi smo med tem iskali družino,

tela biti postrežena, ne da bi več krožnikov je bila toliko, toliko! Rekla mi je: Nič ne marajte, drugi izdala.

"Gospa moja! Tri je bila ura gega za drugim jih že osučim. Ko in naša sem Katarino še v kuhišnji bi bila višja, bi bila ostala pri vas: kuhinji tako veliki kot omara — kako škoda! — Potem me je prepred skladovnicami krožnikov in sila za druge časopise, druge kupi jedilnega orodja, čakajočimi, ge. Cita jih skrivoma, ponoči v da jih osuši. Videle se je, da so svoji luknji, tako tesni, da skoro imeli prijatelje na obedu. Uboga sama nima v njej prostora...."

Jaz nisem odgovorila.

DRESIRAN ŠIMPANZ



Bobbi nastopa s svojo gospodinjo v nekem berlinskem gledališču.

Honore de Balzac:

Skopuh.

K Grandet-ju, ki bogat vino-gardnik ob Loari, je pravkar prisel iz Pariza njegov nečak Karel, kojega oče je s špekulacijami zavral svoje premoženje. Skopuhova hčerka Evgenija hoče postaviti svojemu bratru, kar pa njenemu skopemu očetu nikakor ni potrebljeno.

Evgenija je stopila po vino-nahodnik in stekla v služkinji Nanoni, ki je molzla kravo: — Nanona, draga moja Nanona, napravi smetane za kavo mojemu bratru!

— Gospica, to bi bilo treba že včeraj pripraviti, je rekla Nanona in se glasno zarežala. Smetana se na da narediti. Vaš bratru je pa res ljubek, srčan. Vi ga niste videli v njegovi svileni in kraljici, ki so v svoji mladosti pustili kruh in lizali "frippe," bodo razumeli važnost tega pomenka.

— Potem pa jedo "frippe," reče Nanona.

V Anjoenviji pomeni ljudska beseda "frippe" kruh z masloni — to je navadna "frippe" — do najfinjejših "frippe," ki so namazane z breskvinom mezzo;

vsi eni, ki so v svoji mladosti pustili kruh in lizali "frippe," bodo razumeli važnost tega pomenka.

— Kje, ta ti ne je ni kruha ni "frippe," odgovori Grandet. Skočil tako so kot dekleta, ki se morejo in v navdušenju še jesti ne morejo.

— Ko je skopuh odmeril jedilni list za ta dan, je mož krenil proti sadownjaku in klub temu zaklenil omare svoje jedilne shrambe. Tedaj mu je rekla Nanona:

— Gospod, pa mi dajte vsaj moke in masla, da napečem otrokom kolač.

— Kaj misliš oropati hišo radi tega nečaka?

— Tako sem mislila na vašega nečaka kot na vašega psa, kakor tudi vi nanj ne bolj ne mislite. Kaj ne vidite, da ste mi dali samo šest koščkov sladkorja, potrebujujem jih pa osem?

— Oje, Nanona, take te še nisem videl. Kaj ti pride na pamet? Ali si ti tu gospodinja? Šest koščkov sladkorja je zadost.

— S čim si bo pa vaš nečak poslušil kavo?

— Z dvema koščkoma; bom pa jaz jedel brez sladkorja.

Osebna posojila.

Clovek pride večinski v položaj, da rabi denar za kakšne neprizadovane izdatke.

Ce zahteva slučaj več denarja kot ga je na razpolago, je navadno mogoče dobiti posejilo le proti edenščinskim obrestim. Znano je, da razvita razna posojilna podjetja za osebna posojila (personal loans) po 36% in več na leto za obresti in stroške. Zgodilo se je, da so delna odplačila za malo posojila komaj krila visoke obresti in je ostal clovek večini dolžnik.

Mi smo že številnim našim strankam, ki so se obrnile na nas, posmagali iz začasne denarne stiske. Predvsem so bile to stranke, ki jih osebno poznamo, ker se že mnogo časa poslušujejo naše banke.

S tem naznanim opozarjam rojake v New York-u na to udobnost našega poslovanja.

Posojila dajemo v zneskih od \$30.— do \$200.— za rok od enega do šestih mesecev.

Obresti za posojila računamo po 6% na leto.

Posojila je treba odplačati v enakih mesečnih obrokih.

Za jamstvo zahtevamo podpis dveh nam poznanih oseb ali kritijo v vrednostih papirjev, n. pr. zavarovalna polica itd.

Vse prošnje za posojili rešimo točno ter jamčimo za najstrožjo tajnost v vsakem slučaju.

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

Rojaki!

Pridružite se številnim našim vlagateljem.

IZRABITE PRILIKO, KI JO NUDIMO ZA

NOVO LETO

namreč:

Vse vloge, ki jih prejmemo do vstevi

12. JANUARJA 1929,

bomo obrestovali že od 1. januarja po

4½%

(Dosedanja obrestna mera je bila 4%)

Nadaljnje vloge se obrestujejo od prvega vsega meseca naprej.

Sakser State Bank
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

skočno in srednje vloge, ki jih prejmemo do vstevi 12. januarja 1929, bomo obrestovali že od 1. januarja po 4½%.

Tri tedna nato (Katarine ni

bil medtem na izpregled) in točno

neke nedelje zvrčer, mi je Marija

Antonija priporočovala, da je

obiškala v hči novih gospodarjev:

dva zakonca brez otrok, ki sta ho-

VSEBINA:

Jugoslovanski motiv

Koledarski del

Denar, ki dela predsednike

Per

Deset eksperimentov, ki so

pretrivali svet

Sovražniki sporta v starem

veku

Izbubljena Kolumbina

Thomas Alva Edison

Poganka

Nov triumf slovenskega genija

Socilni vrt tekem poletja

Lek

Možje, ki kopijo premost

Trideset let Mozambiku

Samotar iz West Enda.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za "Glas Naroda" priredil G. P.

55

(Nadaljevanje.)

— Jaz želim, da bi ne šel, — je odvrnila nezadovoljno. — Jaz sem tako zelo hotela, da bi se ti in Elizabeta sestala. — Ali moraš šti?

— Jaz se bojim, da moram oditi. In boljše je v celiem, da moram oditi. Jaz bi le divjal gorindol kot kak neprivezen vrag, kajti Mrs. Durward je zahtevala zase preveč tv jega časa. Imej jo sama za par dni — in pozneje, ko se bom vrnil, te bom hael zopet samo jaz sam.

Štiri in dvajseto poglavje.

MODRIKASTI KOSI.

Elizabeta je nekoliko nagribila čelo, ko je prečitala pismo, katero je dobila tekom jutra istega dne. Vsebovalo je informacijo, da so bile najete sobe v njenem imenu v Cliff hotelu in nadalje, da je bila Sara zelo razočarana, ker se ni mogla dogovoriti z Garthom Trentom, da bi počakal Elizabeto, kajti on mora zapustiti dom že v sredo pred njenim prihodom.

Dotpotovanje Trenta je bila zadnja stvar, katero si je želela Elizabeta.

Pred vsemi stvarmi se je hotela sestati z možem, katerega je smatrala kot za oviro na poti svojega sina, kajti bilo bi mogoče storiti še vedno nekaj za sreč Timu, če bi se pojavila Elizabeta kot ne-kak "deus ex machina" na pozorišču.

Moral je vedeti, kačne vrste človek je oni, katremu se je posrečilo pridobiti si sreč Sare, predno je mogla upati, da se bo lahko uspešno borila proti njegovemu uplivu in če so tam kake lončene noge, katere mora pokazati Sari. Če pa bi se ne seznanila z Garthom, se bo morala boriti v temi.

Elizabeta je razmisljala nekaj časa o tej celi stvari. Končno pa je odpolnila brzojavko na lastnico Cliff hotela in par ur pozneje je objavila svojemu možu, da namerava za tri dni prenagliči svoj obisk v Monkshaven.

— Jaz bom šla tjakaj pojutrišnjem, v pondeljek, — je rekla.

— Potem storiš boljše, — će brzojavim Sari, — je reklo Geoffrey.

— Ni, ne steri tega. Jaz jo nameravam presenetiti.

Elizabeta se je nasmehnila ter zardela kot otrok, ki se nahaja v posesti kakške skrivačnosti. — Prišla bom tjakaj ravno za večerjo.

Major Durward se je potnežljivo smejal.

— Kakšen absurdren baby si ti še vedno! — se je smejal. Njegov pošten obraz pa je žarel od oboževanja. — Nikdo bi te ne mogel smatrati za mater odraslega sina!

— Ali ni res?

Njene oči pa so medtem počivale na daljni postavi Timu, ki je stal zatopljen v neki razgovor z glavnim vrtnarjem. Nato pa je obrnil pogled k obrazu moža ter se nahalno namehnila.

— Vsakdo me ne vidi skozi rožna očala kot ti, — je rekla.

— To niso nikaka "rožna očala", — je protestiral Geoffrey. — Neko na svetu bi te niti za en dan ne smatral starejšo kot trideset let, — će bi ne bilo solidnega dejstva Timovih šestih fantov kosti in mišic!

Elizabeta je impulzivno skočila pokonci ter poljubila svojega moža.

— Geoffrey, ti si tako srčan! — je vzliknila. — Sedaj pa moram odhiteti ter povedati Fanšeti, naj spravi skupaj moje stvari.

Tako je prišlo, da je dobila Sara prihodnjega torka, v svoje veliki presenečenje in radost pismo od Elizabete, ki ji je naznanzalo svoj prihod v Cliff hotel.

— Elizabeta je že turkaj! — je vzliknila, ko je skupno nagovorila družino v Sunnyside. — Dospela je včeraj zvečer.

Selwyn je dvignil otiči s svoje korespondence.

— To je dobro. Vi boste lahko uveljavili nameravani sestanek med Mrs. Durward in vašim samotarjem, ki je sedaj očvidno zapustil svojo školjko, — je dostavil smehljaje.

Sara, ki se očividno ni zavedala v tem trenutku, da si je Elizabeta prilastila pravice usode, se je nasmehnila.

— Da. Usoda je dejanski privedla stvari vse naenkrat.

Pol ure pozneje se je oglastila v Cliff hotelu, kjer so jo povedli v prvo nadstropje, v sprejemno sobo Mrs. Durward.

Elizabeta jo je pozdravila s svojo običajno očarljivostjo in sladkostjo.

Bila je senca resnosti v njenih manirah, ko je govorila o zaročki Sare, a nikačega sledu razdraženosti. Pečala se je le z razočaranjem Tima ter le obžalovala, da se je nekemu drugemu posrečilo to, v čemur se je Timu vse izjavilovo.

— In sedaj, — je rekla ter potegnila Saro ven na balkon, kjer je proje sedel, — in sedaj mi povej nekaj o tem srečnem možu.

Sara je našla nekaj težkoči, da opisuje moža, katerega je ljubila, materi moža, katerega ni ljubila, a končno, s pomočjo izurenega zasiščevanja je izvabila Elizabeta informacije, katere si je želela in katere je hotela dobiti.

— Tri in štirideset! — je vzliknila, ko ji je Sara zajamčila njegovo starost. — Ta je dosti prestar zate, moja draga!

Sara pa je zmajala z glavo.

— Niti malo ne, — je smejhajajo odvrnila.

— Meni se zdi tako, — je vztrajala Elizabeta ter zarla nanjo z motrečimi očmi. — Ti delaš vtič mladosti. Ti me vedno spominjaš na spomlad. Ti si tako vitka in življenga polna, — kot majhen bršči. Mr. Trent pa ima očividno tudi zmožnost mladosti. Mladost ni stvar let, koncem konca, — je dostavila zamišljeno. Sedaj pa nadaljuj, — je ukazala, trenutek pozneje. — Povej mi, kako izgleda.

Sara se je nasmehnila ter pricela opisovati osebno zunanjost Gartha.

— Tu on ima čudne oči, — temno-rjave, kot one psa, — je pricela. — Ima majhne pike modre barve, tiki poleg vase pupile.

Elizabeta se je sklonila naprej in pod mehkimi čipkami njenе oblike se je videlo, kako so se njeni prsa nekoliko hitrejše dvigala in padala.

— Modre pike? — je ponovila.

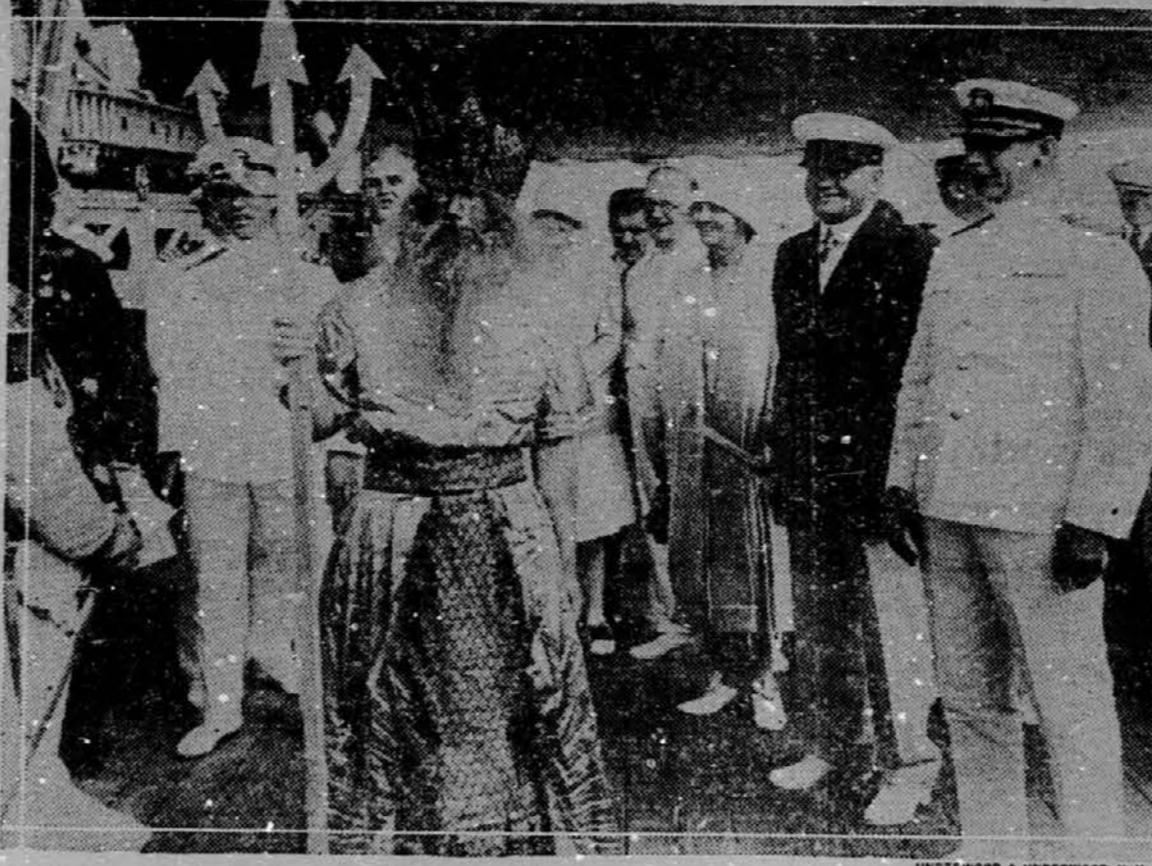
— Da, izgleda kot da so se barve iztekle, — je nadaljevala Sara sreje. — V resnicu pa je to zelo učinkovito.

— In ali nisi rekla, da je njegovo ime Trent, — Garth Trent? — je vprašala Elizabeta. Postala je nekoliko siva krog ustnic in omočila jih je z jozikom, predno je govorila naprej. V njenem glasu pa je bil ton nevrijetoosti.

— Da, ali ni to krasno ime? — seje smejava Sara.

(Dalej prihodnji)

NA KROVU "MARYLAND"



Ko se je približala ladja, na kateri se je nahajal rovčizvoljeni predsednik Hoover ekvatorju, so se vrstile na krovu velike ceremonije. Neki mornar se je celo načmil za boga Neptuna.

ZVERINA V ČLOVEŠKI PODOBI

Bratislavsko policijo je napravila Terezija Saksonova. Ta učna spovila te dni na glavnem kolodvoru minja in Razkelnikova. Gromčenijo in je med drugimi legitimni, bir je pobegnil od vojakov in se rala nekoga sumljivega mladeniča, skrival pri svojem prijatelju v ki se je pa izdajal za Karla R-Breslavi. 29. novembra popolne botka. Ker se je pa zapletel v ja odšel k starinarki Saksonovi, ki protislovje in ker so našli pri njem jo je že dolgo poznal. Prišel je nabasan revolver, sa ga odvedli na pod pretvezo, da hoče kupiti staro policio, kjer je prisnai, da se pi-suknjo. Ko se je pa staraka obrež Jan Grombir in da je pobegnil nila, da bi mu pokazala sukajo, je od vojakov. Policia je takoj spopobral Grombir kladivo in jo udalznila, da fant nima čiste vest, ril po glavi. Nesrečna storka se Poleg revloverja so našli pri njem je zgrudila vsa okrvavljenja na dve zepni ur, zaročni prstan, zatla. Grombir jo je udaril še en-pešnico, zlatu veržico in srebrno krat in ker se je bal, da bi uteglozo. Policia je domnevala, da nila klicati na pomoč, ji je zadržalo vse vse to ukradeno. Izročila gnil z vrvico še vrat tako močno sumljivega vojaškega begunciha, da se je takoj zadušila. Po rezultat je bil presenetljiv. Na vprašanje bratislavskega sodišča, kdo je Jan Grombir, je orožniška postaja v Breslavi odgovorila, da gre za nevarnega zločineka, ki ima na vesti celo vrsto drznih vlotov in tatvin.

Kmalu se je pa izkazalo, da je policia slučajno prijela drznega morileca, ki je 30. novembra v Breslavi umoril 62 letno starinarko.

Sodijo, da ima stvar politično ozadje.

Uredništvi poljskih "Slovo Poljske" v Lvovu in "Kurjer Codzienny" v Krakovu sta prejeli od nemških pošiljalcev za Miklavža zavoj z bombo.

Kmalu se je pa izkazalo, da je polica slučajno prijela drznega morileca, ki je 30. novembra v Breslavi umoril 62 letno starinarko.

Sodijo, da ima stvar politično ozadje.

Ecombe za Miklavža.

Uredništvi poljskih "Slovo Poljske" v Lvovu in "Kurjer Codzienny" v Krakovu sta prejeli od nemških pošiljalcev za Miklavža zavoj z bombo.

Kmalu se je pa izkazalo, da je polica slučajno prijela drznega morileca, ki je 30. novembra v Breslavi umoril 62 letno starinarko.

Sodijo, da ima stvar politično ozadje.

Cena SAMO \$1.

(Za Canada \$1.20 s poštino in carino vred.)

Poštino plačamo mi in pošljemo zavarovan.

VELIK ZEMLJEVID JE POTREBEN V VSAKEM DOMU

Edinole veliki zemljevid zadoščajo dnevnim potrebam. Če se morate posluževati atlasa, morate listati po njem in predno najdete, kar iščete, mine ponavadi deseti čas. Pred STENSKIM ZEMLJEVIDOM se na labko zbere celo družino in labko razpravljajo o dnevnih vprašanjih. Na ZEMLJEVIDU lahko natančno ugotovite, kje se zgodiška katerimi, kje so bili pred 1. junijem 1928. leta poročene, izven kvote, Jugoslovenska kvota znaša se v dnevi 671 priseljencev letno. Do povločice te kvote so upravičeni stari ameriški državljanji, možje ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili in postavljeno v to deželo za stalno bivanje tu. Vsi ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakor: bratov, sester, nečakov, nečink in itd., ki spadajo v kvoto brez vsake prednosti v isti, pa se ne sprejemajo nikakšni prošenja na ameriške vize.

Letanje parnikov Shipping News

5. januarja: President Roosevelt, Cherbourg, Bremen, Conte Grande, Genoa, Napoli New York, Cherbourg, Hamburg

6. januarja: Vulcana, Trat (Prvič)

11. januarja: Mauretania, Cherbourg, Arabic, Cherbourg, Ille de France, Havre

12. januarja: George Washington, Cherbourg, Deutschland, Cherbourg, Bremen

16. januarja: President Harding, Cherbourg, Bremen

17. januarja: Muenchen, Cherbourg, Bremen

19. januarja: Hamburg, Cherbourg, Hamburg Majestic, Cherbourg

23. januarja: Republic, Cherbourg, Bremen Berlin, Cherbourg, Bremen

25. januarja: Paria, Havre

26. januarja: Conte Biancamano, Genoa, Napoli Cleveland, Cherbourg, Hamburg

30. januarja: America, Cherbourg, Bremen

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih oceankih:

Ille de France 11. jan.; 1. februar.

Paris 25. jan.; 15. februarja.

(Ob poletih.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v poseben kabini s vsemi modernimi udobjnosti. — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte katerekoli pobjlašenega agenta ali

FRENCH LINE

19 State Street,

New York, N. Y.

Udobnosti, ki izvirajo iz poslovanja v velikem obratu, pridajo našim strankam v korist.

Naši stroški za posamezna nakazila so manjši, vsled česar so cene pri nas nizje kot pri agentu ali zavodu, ki mora poslati Vašo nakazino v izvršenje v New York.

Hitrost našega poslovanja je nedosegljiva, radi našega velikega prometa lahko vzdružimo tako obširne zveze, da se posveča našim nalogom največje poravnost.

Naše denarne nakaznice očiščimo z vsakim hrzoparnikom, ki odpinju iz New Yorka — toraj brez zamude in našljajnega posredovanja.

Naše cene so objavljene dnevno v listu "Glas Naroda".

Za zneske nad \$200. — računamo primerno nizje ceno, ker smo imamo največ poslov s strankami iz New Yorka — toraj brez zamude in našljajnega posredovanja.

Mi imamo največ poslov s strankami iz New Yorka, kar dokazuje, da se lahko okoristi z našim poslovanjem vsak, pa najsiši se tako daleč pre od poslovnega središča Amerike.

Pošljite toraj Vašo prihodnjo denarne pošiljatev nam v izvršitev.

SAKSER STATE BANK

52 CORTLANDT STREET. NEW YORK

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.